

TILLAGA

Reykjavík, 22. janúar 2025

MSS22100084

Til: skóla- og frístundaráðs

Frá: sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs

Efni: Tillaga sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs varðandi endurnýjun þjónustusamninga við sjálfstætt starfandi leikskóla

Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs leggur fram svohljóðandi tillögu:

Lagt er til að skóla- og frístundaráð samþykki að fela sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs að gera samninga við tilgreinda sjálfstætt starfandi leikskóla til samræmis við meðfylgjandi yfirlit í fylgiskjali 1 yfir rekstraraðila og fjölda barna sem heimilt er að greiða framlag vegna og fyrirmynd að samningi í fylgiskjali 2.

Gildistími samninga verði frá 1. janúar 2025 til 31. desember 2027. Í fyrirmynd að samningi kemur fram að litið sé svo á að eldri samningar aðila, með síðari viðaukum, hafi haldið gildi sínu þar til nýr samningur tekur gildi þann 1. janúar 2025. Gerður er fyrirvari um að uppfyllt séu skilyrði til reksturs leikskóla og samningsbundnar skyldur. Vegna eins leikskóla verði gerður samningur frá 1. janúar 2025 til 30. júní 2025, sjá nánar í greinargerð með tillögunni. Að þeim tíma liðnum verði samningur framlengdur til 31. desember 2027, að því gefnu að úrbætur hafi átt sér stað.

Lagt er til að ákvæði 6.12 samningsins sem varðar beiðnir sjálfstætt starfandi leikskóla um frávík frá innritun eftir kennitölu, elsta barnið fyrst, í gr. 6.3 samningsins, komi ekki til framkvæmda vegna innritunar vorið 2025 en komi til framkvæmda eigi síðar en 1. júlí 2025. Vegna innritunar fyrir komandi skólaár 2025 - 2026 sem fram fer á tímabilinu 1. mars til 15. apríl 2025 er sjálfstætt starfandi leikskólum heimilt að innrita samkvæmt þeim innritunarreglum sem í gildi hafa verið hjá þeim en þó með það að leiðarljósi sem áður og til samræmis við samninginn að innritað sé eftir kennitöluröð, elsta barnið fyrst, börn með lögheimili í Reykjavík.

Að innritun lokinni þann 15. apríl 2025 verði skipuð samstarfsnefnd af hálfu skóla- og frístundasviðs og Samtaka sjálfstæðra skóla sem hefur það verkefni að skilgreina hvaða málefnalegu sjónarmið, umfram þau sem nú þegar eru skilgreind í reglum um leikskólalþjónustu, geti orðið grunnur að heimild til frávika frá innritun eftir kennitöluröð í gr. 6.12 fyrirmyndar að samningi. Engu að síður gildir að Reykjavíkurborg er á grundvelli 26. gr. laga um leikskóla nr. 90/2008 heimilt að setja reglur um innritun í leikskóla í sveitarfélaginu. Gerður er fyrirvari um að það er skóla- og frístundaráð og borgarráð sem taka endanlega ákvörðun varðandi viðmið um frávík, reglur, samþykkt eða synjun beiðna um frávík frá innritun eftir kennitöluröð. Tillögur skóla- og frístundasviðs til skóla- og frístundaráðs liggi fyrir eigi síðar en 1. júní 2025.

Lagt er til að frá 1. janúar 2025 til 31. mars 2025 verði heimilt að greiða sama framlag og vegna vistunar reykvískra barna hjá dagforeldrum á aldrinum 12 til 18 mánaða til

leikskóla með samning vegna barna á aldrinum 18 mánaða til sex ára. Þetta er gert í því skyni að umræddir leikskólar hafi ráðrúm til að óska eftir breytingu á rekstrarleyfi og framlagi ef vilji stendur til þess.

Greinargerð:

Skóla- og frístundasvið hefur unnið að gerð nýrra samninga í samvinnu við fulltrúa Sjálfstæðra skóla – fjölbreytts samfélags skóla og hefur af því tilefni átt fjölmarga fundi með fulltrúum skólanna auk þess sem samtökin hafa komið sjónarmiðum sínum skriflega á framfæri.

Á fundi borgarráðs þann 21. nóvember 2024 var samþykkt að fela sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs að gera samninga við sjálfstætt starfandi leikskóla, byggt á framlögðum skjölum, [sjá má afgreiðsluna undir dagskrárlíð 8 hér.](#)

1. Form samnings

Í fyrsta lagi nær samningurinn til framlaga vegna barna á aldrinum 18 mánaða til 6 ára með lögheimili í Reykjavík. Þrjú leikskólar hafa verið með þennan samning.

Í öðru lagi eru tíu leikskólar sem eru með framangreindan samning jafnframt með ákvæði í samningnum vegna ungbarnaeilda (börn á aldrinum 12 mánaða til 18 mánaða). Í stað þess að vera með sérstakan samning vegna ungbarnaeildar verður nú einn samningur sem nær til barna á aldrinum 18 mánaða til sex ára og ungbarnaeildar þrátt fyrir að forsendur framlags séu ekki með sama hætti í báðum tilfellum.

Tveir rekstraraðilar eru með samning vegna fimm ára leikskóladeildar í grunnskóla. Þessir samningur eru sama efnis og samningur vegna barna á aldrinum 18 mánaða til 6 ára.

Í þriðja lagi er um að ræða samning við fjóra sjálfstætt rekna ungbarnaleikskóla vegna barna á aldrinum 9/12 mánaða til 36 mánaða.

Allir samningarnir eru efnislega að mestu samhljóða að því undanskildu að mánaðarlegt rekstrarframlag fyrir hvert barn nemur 1/11 af árlegum styrkgrunni að frádreginni mánaðarlegri hámarksgreiðslu foreldra, þ.e. greiðslu skv. gjaldskrá skóla- og frístundasviðs vegna leikskóla Reykjavíkur er margfölduð með 1,15 vegna leikskóla með samning vegna barna á aldrinum 18 mánaða til 6 ára en margföldunarstuðullinn er 2,15 vegna ungbarnaleikskóla með samning sem nær til barna á aldrinum 9/12 mánaða til 36 mánaða og vegna ungbarnaeilda með börn á aldrinum 12 til 18 mánaða.

2. Samningsaðilar og fjöldi barna sem heimilt er að greiða framlag vegna

Upplýsingar um samningsaðila er að finna í fylgiskjali 1. Þar eru jafnframt upplýsingar um heimilaðan fjölda barna samkvæmt rekstrarleyfi leikskólans og fjölda barna sem heimilt er að greiða framlag vegna.

Skerjagarður hefur óskað eftir breytingu á rekstrarleyfi og fer fram á að greitt verði framlag vegna 54 barna á aldrinum 18 mánaða til sex ára. Þar af fjögurra á aldrinum 12 til 18 mánaða. Síðasti samningur kvað á um greiðslu framlags vegna 50 barna en í maí, júní og ágúst vegna 56 barna. Lagt er til að heimilt verði að greiða framlag vegna 54 barna með lögheimili í Reykjavík og breyting taki gildi 1. febrúar 2025 með þeim fyrirvara að nýtt rekstrarleyfi verði samþykkt.

3. Gildistími samnings

Lagt er til að gildistími samninga verði frá 1. janúar 2025 til 31. desember 2027. Í fyrirmynd að samningi kemur fram að litið sé svo á að eldri samningar aðila, með síðari viðaukum, hafi haldið gildi sínu þar til nýr samningur tekur gildi þann 1. janúar 2025. Gerður er fyrirvari um að uppfyllt séu skilyrði til reksturs leikskóla og samningsbundnar skyldur.

Leikskólinn Lundur hefur fengið fresti til úrbóta á leikskólastarfinu, til samræmis við 4. gr. reglugerðar nr. 893/2009 um mat og eftirlit í leikskólum og upplýsingaskyldu sveitarstjórna um skólahald. Ábendingar bárust vegna leikskólans Lundar í september 2024 og var í kjölfarið gerð krafa um úrbætur á ýmsum þáttum er varða aðbúnað barna og námsumhverfi þeirra. Leikskólinn verður heimsóttur í janúar 2025 þar sem farið verður yfir hvaða breytingar hafa orðið nú þegar og hvað þarf að vinna betur með. Það er mat SFS að mikilvægt sé að leikskólinn uppfylli kröfur um úrbætur áður en samningur með lengri gildistíma verður gerður.

Lagt er til að gerður verði samningur sem gildir frá 1. janúar 2025 til 30. júní 2025. Að þeim tíma liðnum verði samningur framlengdur til 31. desember 2027, að því gefnu að úrbætur hafi átt sér stað.

4. Sérákvæði vegna innritunar eftir kennitöluröð, elsta barnið fyrst

Lagaumgjörð vegna úthlutunar leikskólaplássna og ráðstöfun opinbers fjár

Í fyrirmynd samnings er sem áður kveðið afdráttarlaust á um að börn innritast í leikskóla á þá leikskóla sem foreldrar sækja um eftir kennitölu, þau elstu fyrst. Reglan er byggð á því sjónarmiði að eðlilegasta og óumdeildasta reglan við forgangsroðun barna að leikskólavist sé aldur barna. Frávik frá þeirri reglu verði því almennt að styðjast við önnur og ríkari sjónarmið.

Í gr. 6.12 fyrirmyndar að samningi kemur fram að ef til staðar eru málefnalegar ástæður er réttlæta að vikið sé frá ákvæði í gr. 6.3 um innritun eftir kennitölu, getur sjálfstætt starfandi leikskóla óskað eftir sérákvæði í samningi. Ákvæði þess efnis skal útfært eftir aðstæðum hverju sinni.

Um málsmeðferð Reykjavíkurborgar gilda ákvæði stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 og meginreglur stjórnarsýsluréttarins, þ. á m. um jafnræði og að ákvarðanir stjórnvalda skuli studdar málefnalegum sjónarmiðum. Um starfsemi Reykjavíkurborgar gilda jafnframt sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, en samkvæmt 2. mgr. 7. gr. þeirra skulu sveitarfélög vinna að sameiginlegum velferðarmálum íbúa þeirra eftir því sem fært þygi á hverjum tíma. Í athugasemdum við ákvæðið í frumvarpi því er varð að sveitarstjórnarlögum kemur fram að því leyti sem sveitarfélögin hafi val um það hvernig lögin skuli útfærð og tiltekin verkefni framkvæmd beri þeim jafnframt að sjá til þess að slík framkvæmd sé í samræmi við grundvallarreglur um meðferð stjórnarsýsluvalds, þar á meðal það sjónarmið að framkvæmdin stuðli að sameiginlegri velferð íbúanna á hverjum tíma.

Um leikskóla gilda sérlög nr. 90/2008, en þar er meðal annars kveðið á um það í 26. gr. laganna að sveitarstjórn sé heimilt að setja reglur um innritun í leikskóla í sveitarfélaginu, enda njóti viðkomandi leikskóli framlags úr sveitarsjóði. Þessar reglur séu annars vegar settar með tilliti til aðstæðna barna og foreldra og hins vegar með tilliti til aðstæðna í leikskólum sveitarfélagsins. Í athugasemdum við ákvæði 26. gr. í frumvarpi því er varð að lögum um leikskóla segir að með ákvæðinu sé ekki verið að draga úr skyldum sveitarfélaga til að bjóða börnum á leikskólaaldri leikskólanám, sbr. 4. gr., óski foreldrar þess. Einungis sé verið að heimila sveitarfélögum ákveðið svigrúm á þessu sviði ef nauðsynlegt reynist að forgangsraða umsóknum. Allar undanþágur frá meginreglunni um innritun barna í leikskóla sem reknir eru með framlögum úr sveitarsjóði þurfa því að byggjast á hlutlægum og málefnalegum forsendum. Reglur af framangreindu tagi eru í gildi hjá Reykjavíkurborg, sbr. reglur Reykjavíkurborgar um leikskólapijónustu.

Í reglunum er fjallað um innritun barna í leikskóla í grein 1.a. Í 7. málsgrein greinarinnar kemur fram sú meginregla við innritun barna í leikskóla Reykjavíkurborgar að börn skuli innritast í leikskóla eftir kennitölu, þ.e. þau elstu fyrst. Kemur þar einnig fram að sú regla gildi um sjálfstætt starfandi leikskóla nema um annað sé samið við skóla- og frístundasvið Reykjavíkurborgar. Þessa heimild ber að túlka í samræmi við áður nefnd ákvæði stjórnarsýslulaga og sveitarstjórnarlaga og þarf því meðal annars að gæta jafnræðisreglunnar og réttmætisreglunnar við beitingu hennar. Felur þetta ákvæði því ekki í sér óheft svigrúm til

samningsgerðar um undantekningu frá þeirri meginreglu að innrita skuli börn í leikskóla eftir kennitöluröð, heldur ber við slíka samningsgerð að gæta jafnræðis og þess að hlutlæg og málefnaleg sjónarmið séu fyrir slíkum undantekningum.

Um forgang að plássi í leikskólum Reykjavíkurborgar og sjálfstætt starfandi leikskólum í Reykjavík gilda ákvæði 4. gr. reglnanna. Er þar að finna reglur um forgang þeirra barna í leikskóla sem eru orðin fimm ára, eru fötluð, með skilgreind þroskafrávik, búa við erfiðleika í félagssumhverfi eða eru börn starfsfólks í ýmist leikskólum Reykjavíkurborgar eða í sjálfstætt starfandi leikskólum í Reykjavík. Þessar forgangsreglur taka flestar mið af aðstæðum og þörfum barna en ekki foreldra og eru ákvarðanir um beitingu þeirra teknar í hverju tilviki fyrir sig. Þannig fer fram atviksbundið mat í hvert skipti sem veitt er slík undanþága.

Framangreindar forgangsreglur eru reistar á þeim sjónarmiðum að viðkomandi börn og/eða foreldrar séu í sérstaklega viðkvæmri félagslegri stöðu og að af þeirri ástæðu sé málefnalegt að veita þeim stuðning umfram aðra íbúa með þessum hætti. Þá byggir forgangur barna starfsfólks leikskóla á því að með slíku sé stuðlað að meiri mönnun leikskólanna sjálfra sem aftur leiði til þess að fleiri börn fái úthlutað leikskóladvöl.

Er það mat skóla- og frístundasviðs að þessar forgangsreglur byggist á sjónarmiðum sem bæði verði talin hlutlæg og málefnaleg.

Beiðnir um sérákvæði í samningi um frávik frá innritun eftir kennitöluröð

Neðangreindir rekstraraðilar hafa óskað eftir undanþágu á grundvelli gr. 6.12 fyrirmyndar samnings:

Hjallastefnan ehf. vegna Öskju og Laufásborgar, Skóli Ísaks Jónssonar, Landakotsskóli, Félagsstofnun stúdenta vegna Sólgarðs og Mánagarðs, Skólar ehf. vegna Ársólar, Krílasel ehf., Skerjagarður og Vinaminni.

Í ljós kom að beiðnir um frávik frá innritun eftir kennitöluröð voru víðtækari en fyrirséð var af hálfu skóla- og frístundasviðs. Skóla- og frístundasvið sendi hluta skólanna bréf þar sem upplýst var um að ráðgert væri að leggja til við skóla- og frístundaráð að synja beiðni um frávik frá kennitöluröð byggt á sjónarmiðum sem rakin eru hér að framan. Í kjölfarið kom í ljós að kanna þyrfti nánar forsendur beiðna og leiðir til lausna.

Vegna þess hversu stuttur tími er til innritunar vegna hausts 2025 er lagt til að ákvæði 6.12 samningsins sem varðar beiðnir sjálfstætt starfandi leikskóla um frávik frá innritun eftir kennitölu, elsta barnið fyrst, í gr. 6.3 samningsins, komi ekki til framkvæmda vegna innritunar sem fram fer á tímabilinu 1. mars til 15. apríl 2025 en komi til framkvæmda eigi síðar en 1. júlí 2025.

Sett verði ákvæði til bráðabirgða í samninginn í þá veruna að vegna innritunar fyrir komandi skólaár sem fram fer á tímabilinu 1. mars til 15. apríl 2025 sé leikskólanum heimilt að innrita samkvæmt þeim innritunarreglum sem í gildi hafa verið hjá honum en þó með það að leiðarljósi sem áður að innritað sé eftir kennitöluröð börn með lögheimili í Reykjavík. Að innritun lokinni þann 15. apríl 2025 verði skipuð samstarfsnefnd af hálfu skóla- og frístundasviðs og Samtaka sjálfstæðra skóla sem hefur það verkefni að skilgreina hvaða málefnalegu sjónarmið, umfram þau sem nú þegar eru skilgreind í reglum um leikskólaþjónustu, geti orðið grunnur að heimild til fráviks frá innritun eftir kennitöluröð í gr. 6.12 fyrirmyndar að samningi. Engu að síður gildir að Reykjavíkurborg er á grundvelli 26. gr. laga um grunnskóla heimilt að setja reglur um innritun í leikskóla í sveitarfélaginu á grundvelli 26. gr. laga um leikskóla nr. 90/2008. Gerður er fyrirvari um að það er skóla- og frístundaráð og borgarráð sem taka endanlega ákvörðun varðandi viðmið um frávik, reglur, samþykkt eða synjun beiðna um frávik frá innritun eftir kennitöluröð. Tillögur skóla- og frístundasviðs til skóla- og frístundaráðs skulu liggja fyrir eigi síðar en 1. júní 2025.

Tillaga þessa efnis hefur verið borin undir Samtök sjálfstæðra skóla og hafa borist upplýsingar um að stjórn hafi samþykkt tillögu að breytingum á fyrirmynd samnings.

5. Fjárhagsleg áhrif

Áætlaður kostnaður vegna aðlögunar innritunarkerfisins Völu er 5 milljónir króna. Áætlaður rekstrarkostnaður sem felst í viðhaldi, þjónustu og notendaleyfum er áætlaður 5 milljónir króna á ári. Áætlaður upphafskostnaður er því 10 milljónir króna og síðar 5 milljónir króna á ári.

Að öðru leyti liggur fyrir umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs, dags. 16. nóvember 2024.

Gert er ráð fyrir að sækja verði um viðauka við fjárhagsáætlun skóla- og frístundasviðs vegna mögulegs viðbótarkostnaðar samningsins.

Í fjárhagsáætlun skóla- og frístundasviðs er gert ráð fyrir framlagi til sjálfstætt starfandi leikskóla með samning við skóla- og frístundasvið vegna annars vegar barna frá 18 mánaða til 6 ára og ungbarnadeilda þeirra eftir því sem við á og hins vegar vegna barna 6/9 sem nú verður 9/12 mánaða til 36 mánaða. Framlenging samninga hefur ekki áhrif á drög að fjárhagsáætlun SFS vegna ársins 2025 eða núverandi framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla. Framlög til sjálfstætt starfandi leikskóla á ársgrundvelli geta numið allt að 4 milljarðar króna m.v. hámarks fjölda barna sem fram kemur í einstökum samningum.

Fyrir liggur umsögn skrifstofu fjármálaþjónustu og ráðgjafar, dags. 29. nóvember 2024, um að ekki sé skylt að fara í útboð.

6. Eldri samningur

Á 144. fundi skóla- og frístundaráðs þann 25. september 2018 og í borgarráði þann 4. október 2018 var samþykkt að gera samninga við sjálfstætt starfandi leikskóla í Reykjavík. Samningarnir tóku gildi þann 1. október 2018 og giltu til þriggja ára. Á fundi skóla- og frístundaráðs þann 11. desember 2018 og í borgarráði þann 10. janúar 2019 var samþykkt tillaga varðandi ungbarnadeildir í sjálfstætt reknum leikskólum: https://fundur.reykjavik.is/sites/default/files/agenda-items/44._sfs_ungbarnadeildir.pdf

Frá árinu 2018 hafa verið gerðir samningar og viðaukar um framlög á grundvelli umsókna sjálfstætt rekinna leikskóla.

Í meðfylgjandi yfirliti má sjá rekstraraðila sjálfstætt starfandi leikskóla í Reykjavík, tegund af samningi og fjölda barna skv. samningi um greiðslu framlags miðað við núverandi stöðu. Hluti samningsaðila hefur óskað eftir breytingum á rekstrarleyfi og samningum og er sá hluti afgangur sérstaklega.

7. Afgreiðsla

Með vísan til þess sem að framan hefur verið rakið er lagt til að gerðir verði samningar við sjálfstætt starfandi leikskóla með samning við Reykjavíkurborg á grundvelli meðfylgjandi upplýsinga um samningsaðila og fjölda barna sem heimilt er að greiða framlag vegna í **fylgiskjali 1** og fyrirmyndar að samningi við sjálfstætt starfandi leikskóla í Reykjavík í **fylgiskjali 2**.